

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200615
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522200615.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. deti Z. H., nar. XX.X.XXXX, L. H., nar. X.X.XXXX a J. H., nar. X.X.XXXX, všetci trvale bytom Z. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov: matky H. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX a otca E. H., nar. X. X. XXXX, trvale bytom Z. XX, t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Prešov, na návrh Y. S., nar. XX.X.XXXX, trvalé bytom Z. XX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Nariaďuje matke H. H., nar. X.XX.XXXX, bytom Z. č. XX odovzdať maloleté deti Z. H., nar. XX.X.XXXX, L. H., nar. X.X.XXXX a J. H., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti ich tete Y. S., nar. XX.X.XXXX, trvalé bytom Z. č. XX.

II. Súd u r ě u j e navrhovateľke lehotu na podanie návrhu vo veci samej na tunajší súd do 15.5.2022, a to o zverenie mal. detí na náhradnej osobnej starostlivosti, kde účastníkmi konania budú mal. deti, ich zákonní zástupcovia, navrhovateľka a kolízný opatrovník.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka Y. S., nar. XX.X.XXXX, podala na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd nariadil matke H. H., nar. X.XX.XXXX, bytom Z. č. XX odovzdať maloleté deti Z. H., nar. XX.X.XXXX, L. H., nar. X.X.XXXX a J. H., nar. X.X.XXXX do jej starostlivosti t.j. ich tete Y. S., nar. XX.X.XXXX, trvalé bytom Z. č. XX.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že maloleté deti G., L., J. pochádzajú z manželského vzťahu jej synovca E. H. a H. H.. Rodičia maloletých detí boli na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby vo vzťahu k dcére R.. Každému z nich bol uložený trest odňatia slobody na 66 mesiacov. Otec E. H. si od 19.01.2022 odpykáva trest, matka H. H. má odložený nástup do výkonu trestu odňatia slobody do jedného roku veku mal. G. H., nar. XX.XX.XXXX.

Maloleté deti G., L. a J. bývajú v blízkosti môjho bydliska. Poznajú ich od malička, dosť často ich navštevujú. Zároveň uviedla, že má vytvorené vhodné bytové a materiálne podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti H.. S manželom Y. a plnoletou dcérou L. bývajú v spoločnej domácnosti v panelákovom byte.

Je nezamestnaná, vedená na ÚPSVaR v Podolínci ako UoZ, je poberateľkou hmotnej núdze. Výdavky má na chod domácnosti, elektrinu mesačne 50 € a na drevo.

Vzhľadom k tomu, že mal. deti poznajú a sú na ňu zvyknuté, otec maloletých detí je vo VTOS a matka nastúpi do VTOS chce im zabezpečovať starostlivosť, kým sa rodičia nevrátia z VTOS.

Absolvovala aj psychologické poradenstvo na RPPS, má aj potvrdenie od ošetrojúceho lekára o zdravotnej spôsobilosti.

3. Zároveň predložila rodné listy mal. detí, správu o poskytnutí psychologického poradenstva, potvrdenie o lekárskej spôsobilosti zo dňa 26.4.2022.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k.4P/53/2022 zo dňa 27.4.2022 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny. / ÚPSVaR/

5. ÚPSVaR Stará Ľubovňa na vyžiadanie súdu doručil vyjadrenie k podanému návrhu dňa 28.4.2022, v ktorom uviedol, že maloleté deti H. pochádzajú z manželstva H. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX a E. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Z. XX, t.č. VTOS. Rodičia maloletých detí H. boli na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni 8T/63/2020 zo dňa 24.9.2021 uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby vo vzťahu k dcére R. podľa § 208 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, za čo bol každému z nich uložený trest odňatia slobody na 66 mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Otec maloletých detí E. H. si od 19.01.2022 odpykáva trest. Matka mal. detí H. H. má odložený nástup do výkonu trestu odňatia slobody do jedného roku veku mal. G. H., nar. XX.XX.XXXX. Žiadateľka Y. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XX, je sestrou starej matky maloletých detí. Pani S. s manželom Y. S. a plnoletou dcérou L. býva v panelákovom byte, kde majú k dispozícii jednu väčšiu miestnosť, predsieň a sociálne zariadenie. V izbe sa nachádzajú tri rozkladacie gauče, stôl, chladnička, TV a obývacia stena. V predsieni je pec na tuhé palivo, ktorá slúži na vykurovanie a prípravu stravy a posteľ. Elektrina je zavedená, vodu si nosia z obecného vydajníka. Hygiena domácnosti bola počas sociálneho šetrenia na dobrej úrovni. V domácnosti sa nachádzalo dostatok potravín a hygienických potrieb. Pani Y. S. je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Príjem do rodiny tvorí príspevok v hmotnej núdzi. Výdavky má na domácnosť, elektrinu v sume 50 Eur mesačne, drevo a bežné výdavky na stravu a oblečenie.

Žiadateľka pani Y. S. má vytvorené dostatočné podmienky pre mal. deti a disponuje dostatočným potenciálom na to, aby zvládla každodennú osobnú starostlivosť o mal. deti Z., L. a J. H.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol návrhu vyhovieť.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

11. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 367 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je

predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

13. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoR) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevyklučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

V každej veci týkajúcej sa maloletých detí je prioritný záujem mal. dieťaťa a dosiahnutie účinnej ochrany jeho záujmov je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu mal. dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov.

15. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov, vychádzajúc najmä z horeuvedenej správy ÚPSVaR Stará Ľubovňa zo dňa 28.4.2022 dospel k záveru, že v danom prípade existuje záujem mal. detí a aj potreba na danej dočasnej úprave pomerov.

16. Z podaného návrhu a listinných dôkazov súd zistil, že rodičia boli na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni 8T/63/2020 zo dňa 24.9.2021 uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby vo vzťahu k dcére R. podľa § 208 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, za čo bol každému z nich uložený trest odňatia slobody na 66 mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Otec E. H. si od 19.01.2022 odpykáva trest. Matka H. H. má odložený nástup do výkonu trestu odňatia slobody do jedného roku veku mal. G. H., nar. XX.XX.XXXX.

Maloleté deti sa teda nástupom matky do výkonu trestu odňatia slobody dňom 6.5.2022 ocitnú bez zákonného zástupcu a aj bez starostlivosti, keďže aj ich otec už je vo výkone trestu.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd poukazuje na to, že v danom prípade je v najlepšom záujme mal. detí predísť ústavnej starostlivosti, ak tu existuje možnosť zabezpečiť pre deti náhradnú osobnú starostlivosť.

18. Navrhovateľka má vytvorené dostatočné podmienky pre mal. deti a disponuje dostatočným potenciálom na to, aby zvládla každodennú osobnú starostlivosť o tieto deti, a preto súd návrhu vyhovel.

19. Súd zároveň určil navrhovateľke lehotu na podanie návrhu vo veci samej v zmysle ust. § 336 ods. 1 CSP, a to na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle ust. § 45 ods. 1 a nasl. Zákona o rodine.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).